

БЪЛГАРИЯ

Трябва ли да подам сигнал?

Кратко ръководство за всеки, който обмисля да съобщи за нарушения на работното място.

Това ръководство предоставя информация. То не представлява правен съвет.

За ръководството

Ако сте попаднали на тази страница, вероятно сте забелязали нещо нередно на работното си място и не сте сигурни как да постъпите. Може би се чудите дали да подадете сигнал, към кого да се обърнете и най-вече – дали това няма да има последствия за вас. Това ръководство е създадено именно за такива ситуации. То ще ви помогне да разберете **какви са правата ви, кога сте защитени и какви възможности имате**, обяснени на разбираем език.

Преди да продължите е важно да знаете няколко неща:

- Това ръководство е източник на информация, а не правна или психологическа консултация. То не може да ви представлява, да подаде сигнал вместо вас или да замести професионалния съвет.
- Това не е правна консултация. Ако се притеснявате, че дадено решение може да има правни последици за вас, потърсете съвет от квалифициран специалист, преди да предприемете действие.
- Информацията в това ръководство е основана на работата ни и проучванията като част от инициативата VoiceGuard на българската правна рамка. Когато по даден въпрос няма достатъчно ясна или надеждно потвърдена информация, ще го посочим изрично, вместо да правим предположения.

1. Имате ли право на защита?

Ако сте научили за нарушението във връзка с работата си или с професионалните си отношения с дадена организация, защитата може да се отнася до вас:

Project co-funded by the European Union through the European Commission - Citizens, Equality, Rights and Values Programme (CERV)

Може да сте...	Например...
работник или служител	в частна компания или организация от публичния сектор
самонает	упражняващ свободна професия, изпълнител или консултант
част от ръководството	управител/мениджър, член на управителен орган или акционер
доброволец или стажант	независимо дали стажът или доброволческата работа са платени или неплатени
кандидат за работа	дори ако сте научили за нарушението по време на кандидатстването или интервюто
бивш служител	дори, ако вече не работите в организацията

Защитата може да обхваща и хора, които помагат на подателя на сигнала – например колега, който му съдейства при подаването на сигнала. В определени случаи защита могат да получат и близки или други свързани с подателя лица, ако могат да бъдат засегнати заради неговия сигнал.

Трябва ли да имам доказателства?

Не е необходимо да сте събрали всички доказателства, преди да подадете сигнал.

Важно е да имате основателна причина да смятате, че информацията, която съобщавате, е вярна.

2. За какво мога да подам сигнал?

Можете да подадете сигнал, ако сте узнали за нарушение, което попада в обхвата на закона.

Това може да включва например:

- **нарушения на правото на Европейския съюз** например неправомерно използване на публични средства, нарушения, свързани с безопасността на продуктите, околната среда или защитата на личните данни

- нарушения на българското законодателство, престъпления от общ характер, нарушения на трудовото законодателство.

За какво не можете да подадете сигнал по тези канали?

Чисто лични оплаквания или междуличностни конфликти, които не са свързани с нарушение на закон или друго правило, не попадат в обхвата. За тях трябва да използвате друг подходящ ред, например процедурата на организацията за разглеждане на трудови и лични конфликти.

3. Къде и как можете да подадете сигнал?

Имате три основни възможности. НЕ Е задължително да започнете с първата, изберете начина, който ви се струва най-сигурен и подходящ за вашата ситуация.

Възможни канали за подаване на сигнали	Подходяща е, ако...	Основен риск
1. Вътрешно - във вашата организация	имате доверие, че организацията ще разгледа сигнала независимо, безопасно и без да допусне ответни действия срещу вас	Може да възникне конфликт на интереси или сигналът да не бъде разгледан ефективно, особено ако в нарушение са замесени хора от ръководството
2. Външно - до КЗЛД	не се чувствате сигурни да подадете сигнал вътре в организацията или просто предпочитате да не използвате вътрешния канал	Процедурата може да отнеме повече време и да бъде по-формална
3. Публично - чрез оповестяване през медиите (краен вариант)	налице са конкретните законови условия, при които публичното оповестяване е защитено (вижте по-долу)	Ако тези условия не са изпълнени, може да загубите законовата защита

Не сте сигурни кой вариант е най-подходящ? Задайте си следните въпроси:

1. Има ли непосредствена опасност за обществото или за здравето и безопасността на хората? → Ако да, потърсете спешен професионален съвет. В определени случаи публичното оповестяване може да бъде защитено. Ако няма непосредствена опасност, продължете със следващия въпрос.
2. Имате ли доверие на организацията си, че ще разгледа сигнала по безопасен и независим начин? → Ако да, подаването на сигнал по вътрешния канал може да бъде подходящ вариант. Ако не, подаването на сигнал до външна институция може да е по-сигурният избор.
3. Има ли проблем с вътрешния канал (например човекът, до когото трябва да подадете сигнала, е замесен в нарушението)? → Ако да, помислете за подаване на сигнал по външен канал.
4. Изтекли ли са вече законовите срокове, без да бъдат предприети необходимите действия? → Ако да, потърсете професионален съвет дали и как можете да ескалирате случая или да го оповестите публично.
5. Свързан ли е случаят с европейски средства или с престъпления, засягащи финансовите интереси на ЕС? → Ако да, може да са приложими и други канали, например Европейската служба за борба с измамите (OLAF) или Европейската прокуратура (EPPO). Вижте раздел 8.

⚠ Преди да се обърнете публично към медиите

Публичното оповестяване не означава автоматично, че ще бъдете защитен/а като подател на сигнал.

Законът предвижда защита само при определени условия например когато сте подали сигнал по друг подходящ начин, но не са предприети необходимите действия, или когато съществува непосредствена опасност за обществен интерес.

Преди да направите информацията публично достояние, задължително потърсете съвет от квалифициран специалист.

Ако публичното оповестяване не отговаря на законовите условия, може да загубите защитата, която законът предоставя на подателите на сигнали.

Националният орган, който отговаря за външното приемане на сигнали в България

Наименование	Комисия за защита на личните данни (КЗЛД)
Сайт на КЗЛД	cpdp.bg (Достъп на английски език: cpdp.bg/en/whistleblowers-protection/)
Каква е ролята на КЗЛД?	КЗЛД е централния орган за външно подаване на сигнали и осъществява административен надзор по прилагането на Закона за защита на лицата, подаващи сигнали или публично оповестяващи информация за нарушения.
Език	Сигналите се подават на български език. Наличен е и официален превод на закона на английски език, но той отразява измененията до 2023 г. и не включва последващите изменения.
Независим надзор	Омбудсманът на Република България може да извършва проверки относно начина, по който КЗЛД разглежда случаите. Ако не сте удовлетворени от действията или бездействието на КЗЛД например при забавяне на процедурата можете да се обърнете към Омбудсмана: ombudsman.bg

Често срещани грешки

- Неформален разговор с ръководител не винаги се счита за официално подаден сигнал и не може да не остане документална следа от него .
- Ако човекът, до когото трябва да подадете сигнала е замесен в нарушението, вътрешното подаване на сигнал може да не е безопасен вариант.
- Ако не получите отговор в предвидените от закона срокове, това може да е важно при преценката дали да предприемете следваща стъпка или да ескалирате случая.
- Подаването на сигнал в момент на гняв или под влияние на силни емоции, без предварителна подготовка, може да създаде проблеми, например свързани с доказателствата или с поверителността.

Канали на европейско ниво: Европейска служба за борба с измамите (OLAF) и Европейската прокуратура EPPO

Ако вашият случай е свързан с европейски средства или с престъпления, засягащи финансовите интереси на Европейския съюз, може да са приложими и два допълнителни канала: OLAF – Европейската служба за борба с измамите или EPPO – Европейската прокуратура.

Тези възможности могат да се използват наред с националните канали в България или, в зависимост от конкретния случай, вместо тях. Ако не сте сигурни кой канал е подходящ, потърсете съвет, преди да предприемете действие.

Преди да подадете сигнал: кратък списък за проверка

Получих тази информация във връзка с работата си	☐
Имам добросъвестното убеждение, че информацията е вярна	☐
Проверих дали случаят попада сред нарушенията, за които мога да подам сигнал (виж раздел 2)	☐
Запознах се с възможностите за запазване на анонимността и поверителността (виж раздел 4)	☐
Не съм получавал/а или копирал/а информация по незаконен начин	☐
Направих кратка хронология на събитията	☐
Знам към кого мога да се обърна за подкрепа (виж раздел 8)	☐

Как да се защитите онлайн ?

- Не използвайте служебния си имейл, телефон или компютър, освен ако официалният канал за подаване на сигнали изрично не го изисква.
- Ако е възможно, използвайте лично устройство и лична интернет връзка, а не служебната Wi-Fi мрежа .
- Имайте предвид, че електронните документи могат да съдържат скрита информация (например име на автора, дата и час на създаване или друга метаданни информация).

- За чувствителна комуникация може да обмислите използването на криптирани приложения и услуги, например Signal или ProtonMail, вместо стандартен имейл или SMS .
- Съхранявайте копията на документите и информацията на място, отделно от служебните системи, когато това е законно и безопасно.

Как да запазите доказателствата?

Добре е да водите хронология на събитията, да съхранявате информация за самия сигнал кога и по какъв канал сте го подали и какъв отговор сте получили, както и бележки за важни разговори.

Използвайте само документи и информация, до които имате законен достъп в рамките на обичайната си работа.

Важно

Преди да копирате, изнасяте, записвате или препращате чувствителна информация, потърсете професионален съвет. Добрата цел не оправдава незаконния начин на получаване на информация. Ако например получите информация чрез извършване на отделно престъпление като проникване в компютърна система, до която нямате разрешен достъп, то това действие не става законно само защото сте искали да разкриете нарушение.

4. Можете ли да останете анонимни?

Поверителност	Името ви е известно на лицето или институцията, която разглежда сигнала, но се пази в тайна. То не трябва да бъде разкривано без вашето съгласие, освен когато законът изисква това. В тези случаи следва да бъдете информиран/а предварително, доколкото законът позволява.
Анонимност	Не посочвате името си и самоличността ви не е известна на получателя на сигнала.

ВАЖНО: Мога ли да подам сигнал анонимно?

Не. За да бъде разгледан сигнал по реда на Закона за защита на лицата, подаващи сигнали или публично оповестяващи информация за нарушения, е необходимо да предоставите личните си данни. По анонимни сигнали не се образува производство.

Това обаче не означава, че самоличността ви ще бъде публично разкрита. Законът предвижда защита на поверителността на самоличността на подателя на сигнала и на информацията, чрез която тя може да бъде установена.

Има една важна особеност: ако информация за нарушение е публично оповестена анонимно, а впоследствие лицето бъде идентифицирано и срещу него бъдат предприети ответни действия, то може да има право на защита, ако са изпълнени предвидените в закона условия.

5. Какво ще стане, ако заради сигнала срещу вас бъдат предприети действия?

Работодателят няма право да ви наказва или да ви поставя в по-неблагоприятно положение, защото добросъвестно сте подали сигнал. Това се нарича ответно действие, т.е. всяко действие или бездействие, което е свързано с подадения сигнал и може да ви навреди.

То може да приеме много различни форми:

отстраняване от работа, уволнение или друга подобна мярка;	☐
понижаване в длъжност или несправедливо пренебрегване при повишение ;	☐
промяна на служебните задължения, работното място или работното време, или намаляване на възнаграждението;	☐
отказ от обучение или професионално развитие;	☐
негативна оценка на работата или негативна препоръка	☐
дисциплинарно наказание, забележка или финансова санкция	☐
натиск, заплахи, сплашване, тормоз или изолиране от колегите;	☐
дискриминация или друго несправедливо отношение;	☐

отказ от подновяване на трудовия или друг договор;	☐
действия, които увреждат репутацията ви, включително в интернет;	☐
включване в неформални „черни списъци“ във вашата професионална сфера;	☐
прекратяване или отнемане на договор, лиценз или разрешение;	☐
необосновано насочване към психиатричен или медицински преглед.	☐

Този списък не е изчерпателен. Ответните действия невинаги изглеждат като едно голямо или очевидно наказание. Понякога те се проявяват постепенно например чрез изолиране, пренебрегване, изключване от важни задачи или поредица от необясними оплаквания срещу вас.

Законът ви защитава

Ако сте подали сигнал и след това спрямо вас са предприети неблагоприятни действия, при определени законови условия се приема, че те са свързани със сигнала, докато не бъде доказано обратното.

Това означава, че работодателят или другото лице, предприело действието, може да трябва да докаже, че то е било основано на обективна причина и не е свързано с подадения от вас сигнал.

Първите 48 часа след ответно действие

Ако забележите някой от описаните по-горе признаци:

1. запишете подробно какво се е случило: кога, къде и кои хора са били замесени.
2. съхранете относимите документи и записи по законен и сигурен начин.
3. избягвайте да отговаряте под влияние на гняв или силни емоции, особено писмено или в социалните мрежи.

4. потърсете своевременно съвет от квалифициран специалист, доверена неправителствена организация, синдикат или друга организация/служба, която може да ви окаже подкрепа.
5. проверете приложимите срокове за подаване на жалби или предприемане на правни действия.
6. потърсете психологическа или емоционална подкрепа, ако имате нужда от нея (виж раздел 7).

Какво да НЕ ПРАВИТЕ

Не напускайте работа импулсивно това може да се отрази на правата и възможностите ви за защита.

Не подписвайте споразумение за прекратяване на отношенията или друго споразумение, преди да сте получили независим правен съвет.

Не изтривайте съобщения, документи или други записи, дори ако ви се струват неудобни или смущаващи. Те могат да се окажат важни доказателства.

Не влизайте в писмен конфликт с човека, когото смятате, че предприема ответни действия срещу вас, преди да сте получили съвет.

Не публикувайте информация за случая в социалните мрежи.

Не пропускайте законовите срокове. Жалбите или исковете, свързани с ответни действия, в някои случаи трябва да бъдат подадени в кратки срокове. Проверете приложимите срокове и си запишете конкретните дати.

България предвижда глоби както за физически лица, така и за организации, които предприемат ответни действия: понастоящем от 205 до 5 124 евро за физически лица и от 512 до 15 372 евро за организации (съгласно измененията от 2023 г. и 2025 г.).

6. Какво се случва след като подадете сигнал?

Етап	Вътрешен канал	Вътрешен канал (КЗЛД)
Потвърждаване на получаване	В срок до 7 дни	В срок до 7 дни, освен в предвидените от закона случаи
Обратна връзка / информация	В разумен срок, който по правило не надвишава 3 месеца	По правило в срок до 3 месеца, а в обосновани случаи – до 6 месеца

Не получавате отговор? Ето какво можете да направите:

1. Пишете отново до този, до когото сте подали сигнала, и поискайте информация за развитието на случая. Запазете копие от запитването си.
2. Ако сте подали сигнала по вътрешен канал и не се предприемат действия, можете да обмислите подаването му до КЗЛД като външен канал за подаване на сигнали.
3. Ако не получавате отговор и от КЗЛД, можете да се обърнете към Омбудсмана на Република България относно действията или бездействието на КЗЛД по вашия случай.

Ако нещата не се върнат към нормалното

В зависимост от конкретния случай законовите средства за защита могат да помогнат да възстановите работата си или да получите обезщетение. Но понякога връщането на предишното работно място не е реалистично. Доверието може да е загубено, а работната среда да остане трудна или напрегната. В такава ситуация специализирани неправителствени организации, а когато има такава възможност – и кариерни консултанти, могат да ви помогнат да обмислите практическите следващи стъпки: как да се справите с период без работа, как да планирате финансите си и как да потърсите нова професионална възможност.

7. Погрижете се и за себе си

Подаването на сигнал за нарушение може да бъде силно натоварващо, особено ако срещнете негативна реакция или натиск. Тревожността, напрежението или чувството, че сте претоварен/а, са напълно нормални реакции в подобна ситуация. Те не означават, че сте постъпили неправилно.

На какво да обърнете внимание

Трудно спите или постоянно се чувствате изтощен/а	☐
Чувствате потиснатост, тревожност, раздразнителност или емоционална безчувственост	☐
Не можете да спрете да мислите за случилото се	☐
Трудно се концентрирате или забравяте неща	☐
Изпитвате страх или силно нежелание да отидете на работа или избягвате всичко, което ви напомня за ситуацията	☐

Имате чести главоболия, умора или физическо напрежение	☐
Започвате да се дистанцирате от приятелите и семейството си	☐
Губите увереност в себе си или усещате безнадеждност	☐

Ако няколко от тези признаци продължават повече от няколко седмици или започнат да пречат на ежедневието ви, добре е да поговорите с квалифициран специалист.

Какво може да помогне

- Поддържайте връзка с хора, на които имате доверие
- Говорете с хора, които разбират проблемите, свързани с подаването на сигнали и ответните действия на работното място
- Опитайте се да запазите обичайния си ритъм: сън, хранене, движение
- Поставете граници на времето и енергията, които отделяте за случая
- Напомняйте си, че това, което се случва, не определя вашата стойност като човек и професионалист
- Потърсете подкрепа навреме, вместо да чакате ситуацията да стане непоносима.

Ако се тревожите за парите

Загубата на работа или продължителното разглеждане на един случай могат да създадат сериозно финансово напрежение. Ако това ви притеснява, потърсете навреме информация за правна помощ, подкрепа от синдикат и за това дали във вашия случай е възможно да бъде поискана временна мярка за предотвратяване на уволнението или друга неблагоприятна последица.

Семейството и близките ви

Подобна ситуация може да засегне и хората около вас както финансово, така и емоционално.

Разговорът с близки хора, на които имате доверие, обикновено помага. Не е необходимо да споделяте всичко наведнъж изберете темпото, което е комфортно за вас. Ако човек, близък до вас, също работи в същата организация, той или тя също може да има право на защита при определени обстоятелства. Квалифициран специалист може да ви обясни кога това е приложимо.

В непосредствена опасност или кризисна ситуация ли сте?

Потърсете незабавно помощ на 112. Не чакайте ситуацията да се влоши.

8. Към кого можете да се обърнете за помощ?

Към кого?	С какво може да помогне?	Контакти
Комисия за защита на личните данни (КЗЛД)	Национален орган за защита на лицата, подаващи сигнали за нарушения	cpdp.bg
Омбудсман на Република България	Независим надзор – можете да се обърнете към Омбудсмана, ако не сте удовлетворени от действията или бездействието на КЗЛД по вашия случай	ombudsman.bg
Асоциация “Прозрачност без граници”	Неправителствена организация и партньор в инициативата Voice Guard	transparency.bg
Национално бюро за правна помощ (НБПП)	Държавен орган, който осигурява финансиране за правна помощ чрез адвокатските колегии. Подателите на сигнали не получават автоматично право на правна помощ, а тя се преценява за всеки случай поотделно. При промяна на финансовото ви положение може да възникне задължение за възстановяване на предоставената помощ.	Гореща телефонна линия 0700 18 250 (в делнични дни); nbpp@nbpp.government.bg; nbpp.government.bg
Местните адвокатски колегии	В България има 28 адвокатски колегии – по една във всяка област. Пълният списък е посочен по-долу.	Вижте справката по-долу
Конфедерация на независимите синдикати в България (КНСБ)	Синдикална подкрепа и консултиране	пл. „Македония“ 1, София 1040; +359 2 40 10 505; cabinet@citub.net

Конфедерация на труда „Подкрепа“	Синдикална подкрепа и консултиране	ул. „Ангел Кънчев“ 2, София 1000; +359 988 34 05; office@podkrepa.org
Център за изследване на демокрацията (ЦИД)	Неправителствена организация, която прави изследвания в областта на борбата с корупцията, политиките за почтеност и реформите в управлението	ул. „Александър Жендов“ 5, София 1113; +359 2 971 3000; office@csd.eu
Програма достъп до информация (ПДИ)	Прозрачност, достъп до информация и отчетност на институциите	бул. „Васил Левски“ 76, ет. 3, София 1142; (02) 988 50 62; office@aip-bg.org
Спешна помощ	Национален телефон за спешни случаи	112

Ако случаят ви е свързан с европейски средства или престъпления, засягащи финансовите интереси на ЕС, можете да се обърнете и към OLAF – Европейската служба за борба с измамите, или към ЕРРО – Европейската прокуратура. Вижте раздел 3.

Пълен списък на регионалните адвокатски колегии

- **Благоевград** – +359 73 884494 / 0877 87 44 94; akbl_centar@abv.bg; akblagoevgrad.bg
- **Бургас** – +359 56 815081; sak_bs@abv.bg; bak.vas.bg/bg
- **Варна** – +359 52 634856 / +359 878 556417; office@varnalaw.org; varnalaw.org
- **Велико Търново** – +359 62 577277; ak_tarnovo@abv.bg; vtak.vas.bg/bg
- **Видин** – +359 877 088522; vdak@abv.bg; bar-register.bg/barassociation/vidin/attorneys
- **Враца** – 092 62 33 25 / 0879 34 04 51; akvraca@abv.bg; vrak.vas.bg/en
- **Габрово** – +359 66 807327; ak.gabrovo@gmail.com; gak.vas.bg/en
- **Добрич** – +359 58 602466 / 0876 100331; akdobrich@mail.bg; dak.vas.bg/bg
- **Кърджали** – +359 361 62536; adv.kak.31@gmail.com; kak.vas.bg/bg
- **Кюстендил** – +359 78 547048 / 0885 000438; advokati_kn@abv.bg; ksak.vas.bg/en
- **Ловеч** – +359 68 623502; office@lak.lex.bg; aklovech.com
- **Монтана** – +359 96 305437; advokatimontana@gmail.com; mak.vas.bg/en
- **Пазарджик** – +359 34 445853 / +359 878 777781; pzak@abv.bg; pzak.vas.bg/en
- **Перник** – +359 76 602791 / 0898 470498; akpernik@gmail.com; prak.vas.bg/en

- **Плевен** – +359 64 803321; ak_pleven@abv.bg; plak.vas.bg/en
- **Пловдив** – +359 32 398355; office@plovdivlaw.org; plovdivlaw.org
- **Разград** – +359 84 662039 / 0886 093505; akrazgrad@abv.bg; rzak.vas.bg/en
- **Русе** – +359 82 870348 / 0894 606333; ak_ruse@abv.bg; akruse.org
- **Силистра** – +359 877 371351 / +359 86 821625; ak_ss@mail.bg; slak.vas.bg/bg
- **Сливен** – +359 44 622602; ak_sl@abv.bg; svak.vas.bg/bg
- **Смолян** – +359 301 65661 / 0884 334264; k_smolyan@abv.bg; smak.vas.bg/bg
- **София** – 02 987 0519 / 02 989 0937; register@sak-sas.bg; sak-sas.bg/bg
- **Стара Загора** – 042 625526 / 088 4135450; office@ak-sz.eu; ak-sz.eu
- **Търговище** – +359 601 98992; office@advokatite.org; advokatite.org
- **Хасково** – +359 38 664330 / 0886 785906; office@hslaw.bg; hslaw.bg
- **Шумен** – +359 54 800458 / 0887 206078; akshumen@gmail.com; shak.vas.bg/bg
- **Ямбол** – 046 664277; kantora_408@abv.bg; yak.vas.bg/bg

9. Често задавани въпроси

Трябва ли да докажа нарушението, преди да подам сигнал?

Не. Към момента на подаване на сигнала трябва да имате разумни основания да смятате, че информацията е вярна и че случаят попада в обхвата на закона. Съзнателно неверните сигнали не се ползват със законова защита.

Задължително ли е първо да подам сигнал по вътрешния канал?

Не. Можете да подадете сигнал директно до КЗЛД. Подаването на сигнал по вътрешен канал се насърчава, когато случаят може да бъде разгледан безопасно и ефективно, но не е задължително условие.

Мога ли да подам сигнал анонимно?

Не. За да бъде разгледан сигнал по реда на Закона за защита на лицата, подаващи сигнали или публично оповестяващи информация за нарушения, трябва да предоставите необходимите лични данни. По анонимни сигнали не се образува производство. Това обаче не означава, че самоличността ви ще бъде публично разкрита. Законът предвижда задължение за защита на поверителността на самоличността на подателя на сигнала и на информацията, от която тя може да бъде установена.

Колко бързо трябва да получа отговор?

При вътрешен канал трябва да получите потвърждение за получаването на сигнала в срок до 7 дни, а обратна информация по правило в рамките на 3 месеца. При външен канал до КЗЛД сроковете са сходни, като в обосновани случаи срокът за обратна информация може да бъде удължен до 6 месеца.

Мога ли да се обърна към медиите?

Само при определени условия. Например когато сте подали сигнал по съответния ред, но не са предприети необходимите действия, или когато съществува непосредствена опасност за обществен интерес. Потърсете професионален съвет, преди да предприемете публично оповестяване. Ако не са изпълнени законовите условия, можете да загубите защитата си.

Мога ли да копирам документи като доказателства?

Само ако можете да го направите законно и безопасно, като използвате информация и документи, до които вече имате законен достъп. Преди да копирате или изнасяте чувствителна информация, потърсете професионален съвет.

Ще разбере ли работодателят ми, че съм подал/а сигнал ?

Институцията или лицето, което разглежда сигнала, трябва да защитава самоличността ви и да не я разкрива без вашето съгласие, освен в ограничените случаи, предвидени от закона. В такива случаи по правило трябва да бъдете информиран/а предварително, доколкото това е позволено от закона.

Това обаче не означава, че никой няма да може да предположи кой е подал сигнала. В някои случаи хората могат да се досетят въз основа на обстоятелствата.

Подаването на сигнала с факти и без излишни подробности, които могат да разкрият самоличността ви, може да намали този риск.

Безплатна ли е правната помощ за податели на сигнали в България?

Не автоматично. Подателите на сигнали не са изрично посочени като отделна категория лица, които имат право на правна помощ съгласно Закона за правната помощ. Поради това предоставянето на правна помощ от Националното бюро за правна помощ се преценява за всеки конкретен случай. Ако впоследствие започнете платена работа, е възможно при определени условия да възникне задължение да възстановите предоставената правна помощ. За

повече информация относно вашия конкретен случай се обърнете към Националното бюро за правна помощ или към съответната адвокатска колегия.

VoiceGuard предоставя ли правни или психологически консултации? ?

Не. VoiceGuard предоставя информация, насоки и насочване към подходящи услуги или организации. То не предоставя правно представителство, психологическа терапия и не е официален канал за подаване на сигнали.

Подадох сигнал, но не получавам отговор. Какво да направя? ?

Вижте раздел 6.

Първо поискайте писмено информация за развитието на случая и запазете копие от запитването си. Ако не получите отговор или не са предприети необходимите действия, можете да обмислите подаване на сигнал до КЗЛД или обръщане към Омбудсмана, в зависимост от конкретната ситуация.

10. Основни термини

Термин	Какво означава?
Подател на сигнал	Вие – човек, който съобщава за нарушение, за което е научил във връзка с работата или професионалната си дейност.
Лице, подпомагащо подателя на сигнала	Човек, който ви помага при подаването на сигнал. В определени случаи и той се ползва със законова защита.
Отвечно действие	Неблагоприятно действие или отношение спрямо вас заради това, че сте подали сигнал
Анонимен сигнал	Сигнал, при който не посочвате името си
Поверителен сигнал	Сигнал, при който самоличността ви е известна на получателя, но се пази в тайна
КЗЛД	Комисия за защита на личните данни – националният орган за защита на лицата, подаващи сигнали за нарушения в България
Компетентен орган	Официалният орган, който има правомощия да разглежда конкретния

	сигнал – в съответните случаи КЗЛД
Тежест на доказване	Кой трябва да докаже определено обстоятелство. При спорове, свързани с ответни действия, при определени случаи работодателят трябва да докаже, че предприетото действие не е свързано с подадения сигнал.

Източници на информация

- България, Закон за защита на лицата, подаващи сигнали или публично оповестяващи информация за нарушения (2023, изм. 2025, 2026) -lex.bg/bg/laws/ldoc/2137231156
- Комисия за защита на личните данни (КЗЛД) -cpdp.bg/en/whistleblowers-protection/
- Омбудсман на Република България -ombudsman.bg
- Национално бюро за правна помощ (НБПП) -nbpp.government.bg
- Асоциация “Прозрачност без граници” -transparency.bg
- ДИРЕКТИВА (ЕС) 2019/1937 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 23 октомври 2019 година относно защитата на лицата, които подават сигнали за нарушения на правото на Съюза - <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:32019L1937>